

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.3.8.
COM(2019) 108 final

2019/0058 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió által a Bering-tenger középső részén előforduló sávós tőkehalat érintő
állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény részes feleinek éves
konferenciáján képviselendő álláspont meghatározásáról és a 9782/17 határozat
hatályon kívül helyezéséről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény részes felei éves konferenciájának 2019 és 2023 között tartandó ülésein, az állománymegőrzési és -gazdálkodási intézkedések tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény

A Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény (a továbbiakban: Bering-tengeri egyezmény) célja, hogy az egyezmény részes feleinek éves konferenciája létrehozásával gondoskodjon az egyezmény hatálya alá tartozó terület sávostőkehal-állományának hosszú távú megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról. Az egyezmény 1995. december 8-án lépett hatályba.

A Lengyel Köztársaság szerződő fele a Bering-tengeri egyezménynek. Az Unió nem részes fele az egyezménynek. A csatlakozási okmány¹ 6. cikke (9) bekezdésének megfelelően a tagállamok harmadik országokkal kötött halászati megállapodásainak igazgatását az Unió látja el, és az Uniónak kell végrehajtania az egyezmény alapján meghozott minden határozatot.

A 2016. április 11-i 7277/16 tanácsi határozat felhatalmazta Lengyelországot arra, hogy az Unió érdekében tárgyalásokat folytasson a Bering-tengeri egyezmény módosításáról annak érdekében, hogy az Unió is szerződő félle váljon. Ennek a megbízatásnak a teljesítése folyamatban van. A tervek szerint azt követően, hogy az Unió teljes jogú szerződő félle válik, Lengyelország vissza fogja vonni a tagságát.

2.2. A részes felek éves konferenciája

A részes felek éves konferenciája a Bering-tengeri egyezmény által létrehozott szerv, amely az egyezmény hatálya alá tartozó területen a sávostőkehal-állomány kezeléséért és védelméért felel. Olyan állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedéseket fogad el, amelyek biztosítják az illetékessége alá tartozó halászati erőforrások hosszú távú védelmét és fenntartható hasznosítását.

A részes felek éves konferenciájának tagjaként Lengyelország részvételi és szavazati joggal is rendelkezik. Mivel az Unió nem részes fele az egyezménynek, a részes felek éves konferenciáján Lengyelország látja el képviselőtét. A részes felek éves konferenciája általában konszenzussal hozza határozatait.

2.3. A részes felek éves konferenciájának határozatai

Az illetékessége alá tartozó halászati tevékenységek vonatkozásában a részes felek éves konferenciája a szerződő felekre nézve kötelező intézkedéseket fogadhat el.

¹ A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL L 236., 2003.9.23., 33. o.)

A szerződő felek által elfogadott intézkedések a szerződő felek értesítését követően azonnal hatályba lépnek.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A regionális halászati gazdálkodási szervezetek éves ülésein az Unió által képviselendő álláspont kialakítása jelenleg egy kétlépcsős eljárásban történik. Az uniós álláspont alapelveit és irányvonalait több évre szólóan rögzíti egy tanácsi határozat. Ezt az álláspontot az egyes éves ülésekre a tanácsi munkacsoportban megvitatandó informális bizottsági dokumentumok révén aktualizálják.

A részes felek éves konferenciája vonatkozásában ezt a megközelítést a 2017. május 30-i 9782/17 tanácsi határozat vezette be, amely a 2017–2021-es időszakra meghatározza a Bering-tengeri egyezmény keretében képviselendő uniós álláspontot. A határozat általános elveket és iránymutatásokat tartalmaz, de a lehetséges mértékben Bering-tengeri egyezmény sajátosságait is figyelembe veszi. Ezen túlmenően a tagállamok által kifejezett kérésnek megfelelően egységes eljárást állapít meg az uniós álláspont évenkénti meghatározására vonatkozóan.

A 9782/17 határozat nem írja elő, hogy a részes felek éves konferenciáján képviselendő uniós álláspontot felül kellene vizsgálni a 2022-es éves ülés előtt. Ugyanakkor azon különféle regionális halászati gazdálkodási szervezetek esetében, amelyeknek az Unió szerződő fele, még az említett szervezetek 2019-es éves ülése előtt felül kell vizsgálni a legtöbb olyan tanácsi határozatot, amely meghatározza az említett szervezetekben képviselendő uniós álláspontot. Ezért az összes regionális halászati gazdálkodási szervezetben képviselendő uniós álláspont következetességének biztosítása és a felülvizsgálati eljárások időbeni összehangolása érdekében helyénvaló előrehozni az Unió által a részes felek éves konferenciája 2019–2023-as időszakban tartandó ülésein képviselendő álláspont felülvizsgálatát és felváltani a 9782/17 határozatot.

A 9782/17 határozat tükrözte az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben² meghatározott új közös halászati politika alapelveit és irányvonalait, figyelembe véve a közös halászati politika külpolitikai vetületéről szóló bizottsági közleményben³ megfogalmazott célkitűzéseket is. Ezenkívül az uniós álláspontot összhangba hozta a Lisszaboni Szerződéssel.

A jelenlegi felülvizsgálat a halászat hatásaival összefüggésben figyelembe veszi „*A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia*” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közleményt⁴, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak a „*Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend*” című közös közleményét⁵ és a hozzá kapcsolódó tanácsi következtetéseket⁶.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

³ COM(2011) 424, 2011.7.13.

⁴ COM(2018) 28 final, 2018.1.16.

⁵ JOIN(2016) 49 final, 2016.11.10.

⁶ 7348/1/17 REV 1, 2017.3.24.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktusok” fogalmába beletartoznak a kérdéses szervet szabályozó nemzetközi jog szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok, valamint azok az eszközök is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁷.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek éves konferenciáját megállapodás, nevezetesen a Bering-tengeri egyezmény hozta.

A részes felek éves konferenciája által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok. A Bering-tengeri egyezmény értelmében a tervezett jogi aktusok a nemzetközi jog szerint kötelező érvényűek lesznek, és meghatározó módon befolyásolhatják az uniós szabályozás és azon belül a következő jogszabályok tartalmát:

- a Tanács 1005/2008/EK rendelete a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról⁸;
- a Tanács 1224/2009/EK rendelete a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról⁹; és
- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2403 rendelete (2017. december 12.) a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről¹⁰.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják az Bering-tengeri egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben az említett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

⁷ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

⁸ HL L 286., 2008.10.29., 1. o.

⁹ HL L 343., 2009.12.22., 1. o.

¹⁰ HL L 347., 2017.12.28., 81. o.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus fő célja és tartalma a halászattal kapcsolatos. Az 1380/2013/EU rendelet az a jogalap, amely meghatározza az ebben az álláspontban érvényesítendő elveket.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése. A határozat a 9782/17 határozat helyébe lép.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény részes feleinek éves konferenciáján képviselendő álláspont meghatározásáról és a 9782/17 határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Lengyel Köztársaság szerződő fele a Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezménynek (a továbbiakban: Bering-tengeri egyezmény). Az Unió nem részes fele az említett egyezménynek. A csatlakozási okmány¹¹ 6. cikke (9) bekezdésének megfelelően a tagállamok harmadik országokkal kötött halászati megállapodásainak igazgatását az Unió látja el, és az Uniónak kell végrehajtania a Bering-tengeri egyezmény alapján meghozott minden határozatot.
- (2) A 2016. április 11-i 7277/16 tanácsi határozat felhatalmazta a Lengyel Köztársaságot arra, hogy az Unió érdekében tárgyalásokat folytasson a Bering-tengeri egyezmény módosításáról annak érdekében, hogy az Unió szerződő felévé váljon az említett egyezménynek. Ennek a megbízatásnak a teljesítése folyamatban van. A tervek szerint azt követően, hogy az Unió teljes jogú szerződő felévé válik a Bering-tengeri egyezménynek, a Lengyel Köztársaság vissza fogja vonni egyezménybeli tagságát.
- (3) A Bering-tengeri egyezmény részes feleinek éves konferenciája (a továbbiakban: a részes felek éves konferenciája) felel a Bering-tengeri egyezmény hatálya alá tartozó területen élő sávostőkehal-állomány védelmére és kezelésére vonatkozó nemzetközi rendszer kialakításáért. Ezen intézkedések kötelezővé válhatnak az Unióra nézve.
- (4) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹² értelmében az Uniónak biztosítania kell, hogy a halászati és az akvakultúra-tevékenységek környezeti szempontból hosszú távon fenntarthatóak legyenek, végzésük összhangban legyen a gazdasági, a társadalmi és a foglalkoztatási előnyök elérésére irányuló célkitűzésekkel, valamint hogy hozzájáruljanak az élelmiszerellátás biztosításához. Az említett rendelet

¹¹ A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL L 236., 2003.9.23., 33. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

ezenkívül előírja, hogy az Uniónak elővigyázatossági megközelítést kell alkalmaznia a halászati gazdálkodás vonatkozásában, annak biztosítására törekedve, hogy a tengerek élő biológiai erőforrásainak kiaknázása helyreállítsa és olyan szinten tartsa a halászott fajok állományát, amely meghaladja a maximális fenntartható hozamot előállítani képes szintet. Rögzíti továbbá, hogy az Uniónak a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményeken alapuló állománygazdálkodási és -védelmi intézkedéseket kell hoznia, támogatnia kell a tudományos ismeretek elmélyítését és a tudományos szakvélemények kidolgozását, valamint fokozatosan fel kell számolnia a visszadobás gyakorlatát, és elő kell mozdítania az olyan halászati módszerek alkalmazását, amelyek hozzájárulnak a szelektívebb halászathoz és a nem szándékos fogások lehető legnagyobb mértékű elkerüléséhez és csökkentéséhez, valamint a tengeri ökoszisztémára és a halászati erőforrásokra csekély hatást gyakorló halászathoz. Emellett az 1380/2013/EU rendelet kifejezetten előírja, hogy külső halászati politikáját az Uniónak e célkitűzésekkel és elvekkel összhangban kell folytatnia.

- (5) Amint azt az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak a „Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend” című közös közleménye¹³ és a hozzá kapcsolódó tanácsi következtetések¹⁴ is leszögezik, a regionális halászati gazdálkodási szervezetek hatékonyságának támogatása és fokozása, valamint – adott esetben – az említett szervezetek irányításának javítása az e fórumok munkájában való uniós szerepvállalás központi elemét képezi.
- (6) „A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közlemény¹⁵ konkrét intézkedéseket említ a műanyagok mennyiségének és a tengerszennyezésnek a csökkentésére, valamint a tengeren elvesztett vagy szándékosan hátrahagyott halászeszközök számának mérséklésére.
- (7) Helyénvaló meghatározni az Unió által a részes felek éves konferenciájának 2019–2023-as időszakban tartandó ülésein képviselendő álláspontot, mivel a részes felek éves konferenciája által elfogadott állományvédelmi és végrehajtási intézkedései kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve, és meghatározó módon befolyásolhatják majd az uniós szabályozás, nevezetesen az 1005/2008/EK tanácsi rendelet¹⁶, az 1224/2009/EK tanácsi rendelet¹⁷ és az (EU) 2017/2403 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁸ tartalmát.

¹³ JOIN(2016) 49 final, 2016.11.10.

¹⁴ 7348/1/17 REV 1, 2017.3.24.

¹⁵ COM(2018) 28 final, 2018.1.16.

¹⁶ A Tanács 1005/2008/EK rendelete a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 286., 2008.10.29., 1. o.).

¹⁷ A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2403 rendelete (2017. december 12.) a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről, valamint az 1006/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2017.12.28., 81. o.).

- (8) A 9782/17 tanácsi határozat¹⁹ nem írja elő, hogy a részes felek éves konferenciája ülésein képviselendő uniós álláspontot felül kellene vizsgálni a 2022-es éves ülés előtt. Ugyanakkor azon különféle regionális halászati gazdálkodási szervezetek esetében, amelyeknek az Unió szerződő fele, még az említett szervezetek 2019-es éves ülése előtt felül kell vizsgálni a legtöbb olyan tanácsi határozatot, amely meghatározza az említett szervezetekben képviselendő uniós álláspontot. Ezért az összes regionális halászati gazdálkodási szervezetben képviselendő uniós álláspont következetességének biztosítása és a felülvizsgálati eljárások észszerűsítése érdekében helyénvaló előrehozni a 9782/17 tanácsi határozat felülvizsgálatát és azt a 2019–2023-as időszakra vonatkozó új határozattal felváltani.
- (9) Tekintettel a Bering-tengeri egyezmény hatálya alá tartozó terület sávostőkehal-állományának folyamatosan változó természetére, valamint arra, hogy ennek következtében az uniós álláspont kialakításánál figyelembe kell venni az új fejleményeket – ideértve a részes felek éves konferenciájának ülései előtt vagy alatt előterjesztett új tudományos és egyéb releváns információkat –, az uniós intézmények közötti jóhiszemű együttműködésnek az EUSZ 13. cikke (2) bekezdésében meghatározott elvével összhangban a 2019–2023-as időszakra vonatkozóan helyénvaló megállapítani az Unió álláspontjának évenkénti kialakítását szolgáló eljárást,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bering-tengeri egyezmény részes felei éves konferenciájának ülésein az Unió által képviselendő álláspontot az I. melléklet tartalmazza.

2. cikk

A Bering-tengeri egyezmény részes felei éves konferenciájának ülésein képviselendő uniós álláspontot évenként, a II. mellékletben foglaltak alapján kell megállapítani.

3. cikk

Az I. mellékletben szereplő uniós álláspontot a Tanács legkésőbb a Bering-tengeri egyezmény részes feleinek 2024-es éves konferenciájáig értékeli és – adott esetben – a Bizottság javaslata alapján felülvizsgálja.

4. cikk

A 2017. május 30-i 9782/17 határozat hatályát veszti.

5. cikk

¹⁹ A Tanács 2017. május 30-i határozata a Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény részes feleinek éves konferenciáján az Európai Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásáról, valamint a Bering-tenger középső részén előforduló sávostőkehalat érintő állománymegőrzésről és -gazdálkodásról szóló egyezmény tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló, 2012. július 10-i tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről.

1. Ennek a határozatnak a Lengyel Köztársaság a címzettje.
2. Abban az esetben, ha az Unió csatlakozik a Bering-tengeri egyezményhez, ennek a határozatnak a címzettje a Bizottság lesz, amely képviselni fogja az Uniót a Bering-tengeri egyezmény részes felei éves konferenciájának ülésein.
3. Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*